

Xroon tsikjin ndo Pablo xruen'en ndo sen ste tjajna Colosas

Ndo Pablo ikjin ndo ngajin sen tjajna Colosas

1 ¹Jan'an, Pablo, Ncháina Jesucristo kuinch'e'na ndo ixi sinta'a xrée ndo, xra apóstol, ixi jaña tjaun ndo Dio, ko kao kuinch'e' ndo ndo kichuuna Timoteo, ²ikjin xroon ji'i tsayé'e sen kichuuna tjajna Colosas, sen titikaon ndo Cristo ko tikinixin'en sen ndo Dio. Ndotáina Dio ko Ncháina Jesucristo sintanchaonnta ndo ko xrotjá'anta ndo juaxruxin.

Ndo Pablo tjanchia ixi kain sen titikaon Ncháina

³Kain nchakon tajonna juasaya^a ngajin ndo Dio, Ndotée Ncháina Jesucristo, nchakon nichja'ana ndo tjancha'ana ndo ixi ja'anta ⁴ixi kuin'anna ixi ja'anta jian chuntianta Ncháina Jesucristo ko tjue'enta kain sen titikaon ndo Dio, ⁵ixi stechon'ennta tsaye'enta nge'e tsajon ndo Dio ti jii ngajní. Ja'anta jaña stechon'ennta ixi

kuin'ennta chijni jian nduaxin ó kuajon ndo Dio. ⁶Méxin, chijni kuin'ennta, chijni me'e stetin'en kueya chujni nchijíi nunte xasintajni, ko jaña ó jitingga ko jitonkueya ni titikaon ixi juachaxin tajon ndo Dio. Jaña kon'en kaxon nchakon kuin'ennta ko kuitikaonnta ixi nduaxin tjua'anta ndo Dio. ⁷*Ji'i juako'anta ndo kichuuna Epafras, ndo kuingijnana juinta'ana ixra, ko jai jii ndo ngajinnta ko jian nche'e ndo xrée ndo Cristo. ⁸Je'e ndo bikaonqana ndo juajna xranchi tjue'é kichuunta ixi Espíritue ndo Dio tingijnanta. ⁹Méxin, jan'anna, nchakon kuin'anna xranchi stenta, kain nchakon tjancha'ana ndo Dio tsingijnanta ndo ixi jian tsono'anta nge'e tjaun ndo, ko tjanchiana ixi tsajon ndo juachaxin tsienxinnta kain nge'e tjaun ndo. ¹⁰Jaña chao tsinteenta xranchi tjaun Ncháina Jesucristo ko jian sinche'enta xrée ndo ko jaña ícha jian xrochuxinnta ndo. ¹¹Ko tjanchiana ixi je'e

^a 1:3 *juasaya* respeto, honor

1:7: Col. 4:12; Flm. 1:23.

ndo sintasojinta ndo asáanta ixi juachaxin ijé chónda ndo ko xrotjáanta ndo juaxruxin, ko soji tsake'enta maski tsii juachjaon ngata'anta. ¹² Ko tájonnta juasianta ngajin ndo Ndotáina Dio ixi jian jinche'e ndo xra ngaya asáanta, me'e tsayé'ena nge'e ti jii ngajní ti tingasáña, ko ji'i tsajon ndo ngajin kain sen titikaon ndo. ¹³ Je'e ndo kuakintsexinna ndo ti naxixe'e ko chjaina ndo juachaxin tsinteeна ti tetuan'an Chjen'en ndo, xjan ícha tje'e ndo, ko jai ti naxixe'e ítetuan'i ngaya aséeina ¹⁴ *ixi je'e ndo kuen'en ndo ixi jaina ko kuajon ndo jnié ndo kontjúáxin aséeina.

**Chondana juaxruxin ixi ndo
Cristo kuen'en ndo ixi jaina**

¹⁵ Ndo Dio jua'i tikonni ko Chjen'en ndo, je'e xjan juakoxin xjan xranchi jii Ndotée xjan. Ko je'e xjan ó sa'ó bake'e xjan nchakon xrangíxíxín konchjian kain nge'e jii. ¹⁶ Ko ndo Dio chjée ndo Chjen'en ndo juachaxin sinchekonchjian xjan kain nge'e jii ngajní ko ngata'a nunte xasintajni, ko kain nge'e tikonni ko ti tikon'ani. Kaxon kain nge'e tetuan'an jii ngata'a chrinto ko kain juachaxin jii ngajní, kain me'e juinchéña ndo ixi ji'i sinche'e ixra ngajin ndo. ¹⁷ Ndo Cristo ó bake'e ndo ti xro'an nge'e jii, ko ixi je'e

ndo chjée ndo juachaxin kain nge'e jii ixi chónda ndo kain juachaxin. ¹⁸ *Kaxon je'e ndo jaa ningue ndo, ko ningue ndo me'e cuerpoe ndo, ko je'e ndo tetuen'en ndo cuerpoe ndo ixi je'e ndo ícha sa'ó xechón ndo ngakjen'en ni tsiken'en ko méxin je'e ndo tetuen'en ndo kain nge'e. ¹⁹ Méxin, ndo Dio bake'e ndo juaxruxin ko jaña chjée ndo Chjen'en ndo kain juachaxin chónda je'e ndo. ²⁰ *Ko kaxon tjaun ndo Dio ixi juachaxien ndo Cristo xrobake'e juaxruxin nunte xasintajni ko nchijíi ngajní ixi ti kuenxin ndo Cristo nganito ntacru.

²¹ Saló ja'anta kuachuxin'anta ndo Dio ko baningakon'enta ndo ngaya asáanta kondeexin ti ña'lí kuaxraxaonnta ko kuanche'enta. Ko jai juasie ndo Dio kuajon ndo juachaxin ixi juaxruxin tsinteku'unta ndo ixi titikaonnta ndo. ²² Ko ti bikaon cuerpoe ndo Cristo ko kuen'en ndo ixi jaina, jaña kon'en ndo ixi tjaun ndo ja'anta tsontjúá asáanta ko xro'an ijé xrochondanta, jaña tjaun ndo tsake'enta ngajin ndo. ²³ Méxin, xrokonda ícha xrochuntianta Ncháina, ko tsake'enta xranchi naa ntaa soji ixi yaso'e jii nue'e ntaa, ko tintue'anta ti jian stechon'ennta ixi kuin'ennta chijnie ndo Dio. Chijni me'e stetin'en chujni nchijíi nunte xasintajni, ko jan'an Pablo tjako chijni me'e.

1:14: Ef. 1:7. **1:18:** Ef. 1:22, 23. **1:20:** Ef. 2:16.

**Ndo Pablo nche'e
ndo xrée ni'ngo**

²⁴Jan'an ritjén juaxruxin maski ritatsinga juachjaon ixi ja'anta, ixi jaña ntaxetaxin ngajin cuerpona ti xranchi tangi kon'en ndo Cristo ixi kain sen ningue ndo, sen ikjan cuerpoe ndo. ²⁵Ndo Dio kuinchelena ndo ixi sinta'a ixra ngajin sen ningue ndo, ixi ixra me'e kuetuanna ndo ixi jian tsinteenta ko tjako chijni jian kuajon ndo Dio. ²⁶Chijni me'e sa'ó ninaa chujni banoe'a, ko jai ndo Dio juincheno'e ndo kain sen titikaon ndo. ²⁷Ko ndo Dio tjaun ndo tsono'e sen je'a judío ti tjintee kuanoe'a sen ó sa'ó, méxin Ndo Dio xruan'an ndo ndo Cristo ixi tsake'e ndo ngajinnta, ko je'e ndo tajon ndo juachaxin ixi tsaye'enta kain juachaxin ijé chónda ndo.

²⁸Jan'anna nichjana ngajin kain chujni chijnie ndo Cristo, ko juachaxien ndo Cristo jian ntaxrasha'onna chujni ko ntakuan'ana na ixi tsienxin na jian. Ko jaña ngujngu sen tsitikaon sen ko tsontjúa aséen sen ngajin ndo Cristo.

²⁹Méxin, jan'an soji nta'a ixra ixi juachaxin jié chjána ndo Cristo.

2 ¹Tja'on tsono'anta ixi tsango taa juachjaon ixi ja'anta ko sen ste tjajna Laodicea ko kain sen xra chuxin'ana. ²Tja'on ixi tsake'e juaxruxin ngaya aséen sen, ko xraje'o xroxrashaon sen ko xrotjue'e

kichuu sen. Jaña tsienxin sen jian ko jaña tsono'e sen nge'e ninaa ngisen kuanoa'a ti xraxaon Ndotáina Dio, me'e ti kuui Ncháina, ndo Jesucristo. ³Ko je'e ndo no'e ndo kain nge'e no'e ndo Dio, me'e ti ícha tjintee. ⁴Kain ji'i ntatjunta ixi xro'an ngisen sintaya'anta maski chaxro xronichja na. ⁵Ko maski ritjén'a ngajinnta, jan'an kain nchakon xraxaonnta ko chjána juaxruxin ixi tsango jian stenta ko nduaxin stechuntianta ndo Cristo.

⁶Méxin, xranchi kuaye'enta Ncháina Jesucristo, jaña jian nche'enta. ⁷Xranchi naa ntaq yaso'e jii nue'e ntaq, jaña jian nche'enta ko jian chuntianta ndo Jesucristo xranchi juinchekua'annta sen, ko tajonnta juasianta ngajin ndo Dio kain nchakon.

**Ndo Cristo tajon juachaxin
ixi natjúá tsojuna**

⁸Jian tsje'enta ixi xro'an ngisen sintaya'anta ixi je'e na je'o tjako na ti xraxaon na ko ti xraxaon chujni nunte xasintajni, ko tjako'a na ti tjaun ndo Cristo.

⁹Ixi kain juachaxin chónda ndo Dio, me'e chónda ndo Cristo nchakon bake'e ndo nunte xasintajni. ¹⁰Ja'anta chondanta juachaxien ndo Dio ixi titikaonnta ndo Cristo. Ko je'e ndo tetuen'en ndo kain juachaxin jii ngajní ko nunte xasintajni. ¹¹Kaxon nchakon kuaxinta kuitikaonnta ndo Cristo, je'e ndo tjáanta ndo

naa nge'e tsichuxixinnta ndo, ko me'e je'a itja chujni kóñaxin. Na'i. Je'e ndo ixi juinchémé'e ndo ijie kuanche'enta, méxin jai tикинixin'ennta ndo Cristo.

¹² *Ja'anta nchakon bikitéenta, kaxon xranchi ja'anta xroxrabaaku'unta ndo Cristo. Ko jaña kaxon xrokjui xranchi xroxechónnta xranchi je'e ndo xechón ndo ixi chuntianta juachaxien ndo Dio ixi ndo Dio juinchexechón ndo ndo Cristo.

¹³ *Ja'anta sa'ó xranchi naa ni tsiken'en jaña bake'enta kondeexin ijie kuachondanta, ko kuachonda'inta chji'e ndo Dio. Ko jai komé'e kain ijie me'e, ko ndo Dio tjáanta juachaxin tsechonnta kain nchakon.

¹⁴ *Ndo Dio juinchémé'e ndo kain nge'e tsiketuan'an sa'ó, ti jua'i kuitikaonna, ko je'e ndo kuantsje ndo kain ijie kuachondana ixi ndo Cristo kuen'en ndo nganito ntacru. ¹⁵ Ndo Cristo nchakon kuen'en ndo nganito ntacru juacha ndo ko kuantsje'e ndo Xixron'anxrée kain juachaxin kuachónda xa ti baketuan'an xa, ko jaña juinche'e ndo ixi xrokosue'e xa ko juinchekatsinga ndo kain ti ña'i ngatoxin^b ikon itsjé na, ixi xrobikonni íxro'an juachaxin chónda xa, ko jaña juacha ndo.

¹⁶ *Méxin, xro'an ngisen xronichjangí'anta ixi ti nge'e

intenta o nge'e tin'innta o á titikaonnta nchakon kia o nchakon nchanitjao natjúá o nchakon tjoké'eni. ¹⁷ Kain nge'e ji'i me'e tsa'on kain nge'e tsii. Ko ti tsii me'e ndo Cristo. ¹⁸ Tintue'anta ixi xrojan ngisen sintaya'anta ixi nche'e na xranchi xrokjui na jian na ko tajon na juasie na ngajin sen ángel. Ni me'e ndachro na ixi kuxienxin na naa nge'e ijié ko méxin nchejié na aséen na ixi nge'e xraxaon na. ¹⁹ *Ko je'e na nduaxin'a titikaon na ndo Cristo ixi je'e ndo jaa ni'ngo ko me'e cuerpo ndo, ko je'e ndo tayakon'en ndo ni'ngo ko nchesoji ndo sen ni'ngo, ko jaña nche'e ndo ixi naakua xroxrashaonna ixi jaña tjaun ndo Dio.

²⁰ Ja'anta ó kuen'ennta kao ndo Cristo ko kuintu'enta nge'e xraxaon chujni xasintajni.^c ¿Méxin, sonda xranche'enta xranchi je'e na ko titikaonnta nge'e tetuan'an na? ²¹ Xranchi ndachro na: "Tsé'anta ji'i, nte'anta me'e ko tséxin'anta tjáanta xrojan nge'e." ²² Kain nge'e tetuan'an na me'e kondee nge'e tsjexin, ko ji'i naa nge'e je'o xraxaon chujni. ²³ Nge'e titikaon na nche'e na xranchi naa nge'e nduaxin ixi nchejié'a aséen na, ko kaxon ncheni'e na ntau'e na, ko ixi ti nche'e na

^b 2:15 *ngatoxin* delante de ^c 2:20 *xasintajni* mundo

2:12: Ro. 6:4. 2:13: Ef. 2:1-5. 2:14: Ef. 2:15. 2:16: Ro. 14:1-6. 2:19: Ef. 4:16.

me'e ju'a'i tsintu'e nā xroxraxaon
nā nge'e ña'i.

3 ¹Méxin, ja'anta ó
tsixechónku'unta ndo
Cristo. Méxin, tjéenta nge'e
jii ngajní ti no jii ndo Cristo
ndatsjonxin jian ti jii ndo Dio.
²Xroxraxaonnta nge'e jii ngajní
ko je'a nge'e jii nunte xasintajni.
³Ixi ja'anta ó kuen'ennta kao
ndo Cristo ko jai stechon'ennta
xrochondanta juachaxin
tsarichónnta ko tsinteenta kain
nchakon ngajní ti jii ndo Dio. ⁴Ixi
ndo Cristo chondaxina juachaxin
stechónna ko nchakon xrokjan
je'e ndo, ja'anta kaxon tsake'enta
ngajin ndo ko tsikonnta
juachaxin ijié chónda ndo.

Xranchi konjóna sa'ó ko xranchi stena jai

⁵Méxin, tintu'enta kain
nge'e ndako'a xraxaonnta nti'i
nunte xasintajni. Ninaánta
tarichrinko'inta inaa ngisen je'a
sen tsikuta'anta, ko nche'anta
nge'e ña'i, ko nche'anta ti
ndako'a xraxaon asáanta, ko
kaxon take'anta juaxruxin ixi
xrochondanta kueya nge'e ixi
me'e xrokjui kaxon xranchi
xrokuitikaonnta naa ídolo.

⁶Kondeexin ji'i toñao ndo Dio, ko
me'e t̄i'xín ti tangi ton'enni ixi
titikaon'ani nge'e tituan'an ndo.
⁷Ko kain ji'i kuanche'enta sa'ó.

⁸Méxin, jai tintu'enta kain nge'e
ñá'i, ko tintu'enta kain juañao,

ko nge'e ndako'a tjaun asáanta,
ko ti nichjangí'enta kichuunta
ko nge'e ndako'a tachrjexin
ro'anta. ⁹*Ncheye'a kichuunta
ixi ó sa'ó jaña kuanche'enta, ko
jai ína'i ixi ja'anta ínche'anta
nge'e juinche'enta sa'ó. ¹⁰*Me'e
jai ó tsikjannta chujni natjúá ko
Ndo Dio tajon ndo juachaxin ixi
xrokjannta xranchi je'e ndo, ixi
je'e ndo juinchekonchjiannta ndo
ko tjaun ndo xrochuxinnta ndo
ícha jian. ¹¹Ítjinte'a á ni judío o
á ni griego o á ni tsikaa chji'e o
á ni tsiki'xín ikjín o á ni no'e o á
ni noe'a o á ni tituen'en sinche'e
ixra o á ni tituan'an. Ti ícha
tjintee me'e ti titika'onna ndo
Cristo ixi je'e ndo tituen'en ndo
kain nge'e.

¹²*Ndo Dio tjua'anta ndo
ko tsikinch'a'anta ndo ixi
xrokjannta ni tikinixin'en ndo.
Ko ja'anta ó kjannta ni natjúá,
méxin, tikonoe'e kichuunta
ko jian tinteenta ko nchejí'e
asáanta ko taka'i toñaonta.
¹³*Ningakuen'a kichuunta, ko
tjáña'anta xrojan nge'e ndako'a
juinta'anta chujni, ixi ndo Cristo
jaña kaxon je'e ndo juinchemé'e
ndo ijié juinche'enta, méxin jaña
nche'enta kaxon. ¹⁴Ko ti ícha
tjintee ti xrotjue'e kichuunta ko
naakua xroxraxaonnta ixi ña jian
ko ña nche'e ixi kain nge'e ndako
tsake'e. ¹⁵Ti juaxruxin tajon
ndo Cristo tsetuen'en asáanta
ixi ña kuiyaxinnta ndo Dio ixi

3:9: Ef. 4:22. 3:10: Ef. 4:24. 3:12: Ef. 4:2. 3:13: Ef. 4:32.

xrokjannta xranchi naakua
cuerpoe ndo ko jaña tsajonnta
juasianta ngajin ndo.

¹⁶*Chijnie ndo Cristo
xrokuetuen'en asáanta. Méxin,
nchekuen'en kichuunta ko
nichje'e kichuunta jian ko jian
xraxaonnta. Itsjenta salmo
ko himno ko itsjenta ngajin
ndo Dio, ko tájonnta juasianta
ngajin ndo ngaya asáanta.
¹⁷Kain ixra nche'enta ko kain
nge'e xrondachronta, kain
me'e tjanchiaxinnta juachaxien
nombrée Ncháina Jesús, ko
tájonnta juasianta ngajin
Ndotáina Dio ixi titikaonnta ndo
Jesucristo.

Tikinixin sinche'e sen ti jian, sen titikaon ndo Cristo

¹⁸*Ja'anta sen nchri
tsikuta'anta, tsitikaonnta
ndoxi'anta xranchi tikinixin
sinche'enta ixi ó titikaonnta
Ncháina Jesucristo. ¹⁹*Ja'anta
sen xi, xrotjue'enta janchri'anta
ko ningakuen'anta jan. ²⁰*Ja'anta
chjan, titikaonnta kain nge'e
tetuan'an ndotánta ko janáanta
ixi jaña tjaun Ncháina Jesucristo.
²¹*Ja'anta ndotée ichjan,
ncheñao'anta chjan'anta ixi
tsoníe'a aséen xjan. ²²*Ja'anta
ni nche'e ixra, titikaonnta ni
xrée rinche'enta nti'i nunte
xasintajni. Ko je'a je'o nchakon
jitsje'e xi xrée. Na'i. Nche'anta

me'e. Cháña ixi nchijíi asáanta
nche'enta ixra ixi titikaonnta
ndo Dio. ²³Kain ixra sinche'enta,
nche'enta ixra ixi nchijíi asáanta
xranchi titikaonnta Ncháina
Jesucristo, je'a ixi titikaonnta
chujni. ²⁴Ó no'anta ixi Ncháina
Jesucristo sintakiton'annta ndo
nge'e chónda ndo ixi nche'enta
xrée ndo, ko je'e ndo nduaxin
Ncháina. ²⁵*Ko ni nche'e nge'e
ñá'i tangi tson'en na kondeexin
ti ñá'i juinche'e na ixi ndo Dio
naxraje'o tikon ndo kain na, á
tituan'an na o na'i.

4 ¹*Ja'anta ti chondanta
ni nche'e xrá kain
nchakon, jian nche'enta ko jian
tetuen'ennta ninchexráanta.
Xroxrashaonnta ixi kaxon ja'anta
chondanta Ncháanta jii ngajní.

²Tintue'anta nichje'enta
ndo Dio ko jian xraxaonnta
ti ó nichje'enta ndo, ko kain
nchakon tájonnta juasianta
ngajin ndo. ³Kaxon tjanche'enta
ndo Dio tsingijnana ndo ixi
tsajon Ncháina Jesucristo
juachaxin xronichjana nge'e
banoe'a na kondee ndo Cristo.
Kondeexin ji'i jija'na nti'i
ndo'achjiso. ⁴Tjanche'enta ndo
Dio ixi tsingijnana ndo ixi jian
sintakuan'an na xranchi tikinixin
sinta'ana.

⁵*Jian nichje'enta ni titikaon'a
ndo Cristo ko jian nche'enta
ixi jaña tsikon ni xratitikaon'a

3:16: Ef. 5:19, 20. **3:18:** Ef. 5:22; 1Pe. 3:1. **3:19:** Ef. 5:25; 1Pe. 3:7. **3:20:** Ef. 6:1.
3:21: Ef. 6:4. **3:22:** Ef. 6:5-8. **3:25:** Ef. 6:9. **4:1:** Ef. 6:9. **4:5:** Ef. 5:16.

ndo, ko siá chao xronichjanta ngajin ná, nichjanta ixi je'e ná xrochuxin ná ndo.

⁶ Nichje'entana jian kain nchakon ko xraxaonnta jian xranchi tsjate'enta ixi nge'e tsjanchangi ngujngu ná.

Juexin nichja ndo Pablo

⁷ *Ndo kichuuna Tíquico, ndo tsango tjue'ena, je'e ndo jian tingijnana ndo xréé Ncháina Jesucristo, ko tsiji ndo xrontatjunta ndo xranchi ritjén jan'an. ⁸ Méxin, xruan'an ndo tsiji ndo ti stenta ixi tsono'anta xranchi stena ko kaxon ixi tsake'enta juaxruxin. ⁹*Kaxon xroxruan'an ndo Onésimo, naa ndo kichuuna tjua'a ixi jian nche'e ndo ixra ngajin Ncháina, ndo me'e ndo tjajnánta kaxon. Kayui sen tsikitsja'anta sen ko tseki'anta sen kain nge'e jiton'en nti'lí.

¹⁰*Ndo Aristarco, ndo riki'an ndo'achjiso, xruan'annta ndo juajna ko kaxon ndo Marcos, ndo me'e xrapichuu ndo ndo Bernabé. Ó ntatjunta ixi nchakon tsiji ndo Marcos tsikitsja'anta ndo, taye'énta ndo jian. ¹¹Kaxon xruan'annta ndo Jesús juajna, je'e ndo kaxon ndatin'in ndo Justo. Je'o je'e sen ji'i, sen judío titikaon Ncháina tingijnana ixra rinta'a,

ti nichjana kondee ti tetuan'an ndo Dio. Ko je'e sen tingijnana sen ixi juaxruxin tsake'e. ¹²*Ndo Epafras xruan'annta ndo juajna. Je'e ndo nche'e ndo xréé ndo Cristo xranchi ja'anta. Je'e ndo kain nchakon tinóatée ndo ngajin ndo Dio ixi ndako tsake'enta tsitikaonnta xranchi tjaun ndo Dio. ¹³ Jan'an bikon ixi ndo Epafras tsango yaa ndo juachjaon ixi ja'anta ko ixi kain sen ste tjajna Laodicea ko Hierápolis. ¹⁴*Ndo Lucas, ndo nchéña xroqan, ndo tjua'a, ^d xruan'annta ndo juajna ko kaxon ndo Demas.

¹⁵Tájonnta juajna ngajin sen kichuuna ste tjajna Laodicea ko kaxon ngajin jan Ninfas ko sen xra'o ndo'a jan. ¹⁶Nchakon tsjexin sinchekuanxinnta xroon ji'i, xruan'annta xroon ngajin sen ste ni'ngo tjajna Laodicea sinchekuanxin sen xroon ko kaxon nchekuanxinnta xroon kuayé'e je'e sen nchakon tsiji xroon ti stenta. ¹⁷*Ndachenta ndo Arquipo ixi tsitikaon ndo jian ixra tsikajon Ncháina sinche'e ndo.

¹⁸ Jan'an Pablo tjáana kjinxín chijni ji'i, chijni nichja'anta. Xraxaonnta ixi jan'an ritjén ngaxin'in ndo'achjiso, ko tja'on ixi ndo Dio sintanchaonnta ndo. Jaña tson'en.

^d 4:14 *tjua'a* yo te amo

4:7: Hch. 20:4; 2Ti. 4:12. 4:7: Ef. 6:21, 22. 4:9: Flm. 1:10-12.

4:10 a: Hch. 19:29; 27:2; Flm. 1:24; b: Hch. 12:12, 25; 13:13; 15:37-39.

4:12: Col. 1:7; Flm. 1:23. 4:14 a: 2Ti. 4:11; Flm. 1:24; b: 2Ti. 4:10; Flm. 1:24.

4:17: Flm. 1:2.